

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio XI. Quæ Magorum potestas in orbes cœlestes fidera & elementa?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

tiose deseruerunt, quia disciplinam non ferebant: illos infrunito ore & lingua virulenta conentur profcindere, ne non merito transfugisse videantur. Ad rem redeo à diuerticulo, in quod me Scardeonius pertraxerat.

QVÆSTIO XI.

Qua Magorum potestas in orbis cœlestes sidera & elementa?

ERENDI sunt Empedocles, Soliphanes, Apollonius, Virgilius & alij poëtae, vt questione præcedente docui, plus nimium Magis tribuentes: ferendi, quia gentiles: sed quis ferat hominem Christianum, & qui Catholicus amat audire. In parabata vincito, sic canentem?

Verba vel alto errantia cælo.

Sistere sidera, verba potentem

Noctu possunt ducere lunam.

quod ethnicum est, stolidum est, & mere fabulosum.

Primo, nec cœli, nec siderum motum sistere, vel eorum statos cursus retroagere magicen posse. hoc enim foret vniuersi ordinem turbare. Hinc vero concidit fabula veterum de lunæ de tractione: non magis consentanea rationi, quam recentior nostris temporibus. ridicula populi cuiusdam opinio, arbitrantis lunam ab asino epotâ: quia pecus Arcadicum de flumine biberat, in quo noctu lunæ facies, vt fit, lucentis reddebatur cum biberet: eoque recedente subita nube luna velata videri desijisset: ideo miserum Sileni vectorem in carcerē coniecere, in equuleum egerē, & aluo rescissa, vt lunâ mundo redderet, sũissime exenterarunt. Conclulsionem nostram D. Augustin. confirmat. *b* Veteris fabulæ origo nata ex ignorantia causæ, cur luna naturaliter deliquium luminis patiat, teste

A Plutarcho c, & veteri quodam poeta, cuius fragmentum, vt à Turnebo d accepimus, dignissimum est, quod pluribus locis legatur.

Sed tamen incuruus per pondera terre nitens.

Dicam quæ fesso liuescat circulus orbe, Purpureumque iubar mœui cur tabeat oris.

Non illam, vt populi credunt, nigriantibus antri:

Infernas volans mulier prædura sub vmbra

Detrahit alniugo è speculo, nec carmine victa,

*Vel rore Stygias **

Vincibilemque petit clamorem, quippe per æthram,

Qua citinus limes dissepit turbida puri,

Inuolata meat: sed vasto corpore tellus,

Qua medium tenet ima polum, dum lumina fratris

Detinet vmbiferis metis, tum sidere casto

Pallefcit teres vmbra rotæ: dum transcat axem.

Aggeret velox tumuli, speculoque rosanti

D *Fraternas reparat per cælum libera flammæ.*

Addit postea multa discretissime, quibus hanc sententiam confirmat, ibi legere poterit, quem capit priscorum poëtarum lectio.

Secundo nequeunt integrum elementum de loco suo naturali in alium transferre: nec partes, quibus integratur mandus, tollere vel suo mouere loco. Ratio est eadem, quæ præcedentis conclusionis, estq; sententia communis Theologorum, atq; hoc voluit Firmilianus ad D. Cyprianum scribens. Terremotus tamen possunt efficere: nempe immisso quopis vehementi spiritu in

b d. c. 4.
c l. de præ
cept. con
nubial.
d l. 19. ad
uetlar. c. 3

* Narrat
Viues cõ-
ment. lib.
10. de
ciuit. Dei
64.

cauernas terræ, vel vehementer agitato aëre, qui in terræ visceribus est inclusus. Non id poetæ tantum asseruerunt, ventis magos imperare: sed & Philostratus, dum scribit Apollonium apud Brachmanas duo dolia vidisse: quibus apertis, imbres & venti erumpabant, clausis serenitas & tranquillitas aëris redibat. Sopater quoque Philosophus, affectus ultimo supplicio fuit, quod accularetur carmine magico ventos vinxisse, ne annona Byzantium inueheretur. *a* De Empedocle, & Rege, cui cognomen, *Pileus ventosus*, iam diximus.

a Eunapius de vitis Phil. & Suidas.

Tertio, quod huic affine est, possunt Magi tempestates sedare, possunt excitare fulgura, & tonitrua, grandines, & imbres, & similia Meteorologica cedere, & in agros quos volunt immittere. Irripit hoc olim Seneca Philosophus *b* ita scribens; Illud incredibile Cleonis fuisse publice propositos *χαλαροπόδαυς* speculatores futuræ grandinis. Hi cum signum dedissent, adesse iam grandinem, quid expectas, ut homines ad penulas discurrerent, aut ad storeas? Immo pro se quisque, alius agnum immolabat, alius pullum: proximus illi nubes alio declinabant, cum aliquid gustassent sanguinis.

b li. 4. natur. quæf.

Hoc rides? accipe quod rideas magis, si quis nec agnum, pullumue habebat: quod sine damno fieri poterat, manus sibi adferebat, & ne tu audas aut crudeles existimes nubes: digitum suum bene acuto graphio pungebat, & hoc sanguine litabat. Nec minus ab huius agello grando se auerterat, quam ab illo, in quo maioribus hostijs exorata erat. Rationem huius rei quidam querunt. Alteri ut homines sapientissimos deceat, negant posse fieri: ut cum grandine aliquis paciscatur, & tempestates munusculis redimat, quamuis munera & Deos vincant.

Alteri suspicari ipsos aiunt, esse in ipso

A sanguine vim quandam potentem auerentia nubis ac repellenda. Sed quomodo in tam exiguo sanguine potest esse vis tanta, ut in altum penetret, & illam sentiant nubes? Quanto expeditius erat dicere, mendacium & fabula est? At Cleona iudicia reddebant in illos, quibus delegata erat cura providenda tempestatis, quod negligentia eorum vinea vapulassent, aut segetes procidissent.

B Et apud nos in XII. tabulis cauetur. NE QVIS alienos FRVCTVS EXCANTASSIT. Rudis adhuc antiquitas credebat, & attrahi imbres cantibus, & repelli: quorum nihil posse fieri, tam palam est, ut huius rei causa nullius philosophi schola intranda sit.] quàm fortiter asserit, quod ignorabat: aërem verberat, ipse falsas comminiscens causas quas refutet: nihil horum dicturus, si hoc pacto cum dæmone fieri sciuisset. Audierunt hoc & legere

C sapius recentiores illi, qui negant tam Catholici, c quàm hæretici, d quorum potissimæ rationes sunt, ab homine nec vnâ aquæ guttulam gigni posse; quasi vero dicamus, solum hominem suis ista viribus perficere: sed id demoni ascribimus ex pactis conuentis operanti. Addunt nos impiè dæmoni adscribere: cum in S. S. pruina, grandinis, pluuiæ & similibus origo adscribatur Deo. Quod non ignorabamus;

D ut nec illud, plurima passim in S. S. tribui Deo, quæ tamen constat humanas vires non superare: ut percutere, occidere, sanare. e Sed nimirum Deus hæc omnia facit ut causa efficiens principalis, independens, & vniuersalis; creatoræ verò, ut causæ efficientes, particulares, dependentes, ac minus principales. Vtricus Molitor, in Dialogo Anstriaci, paululum desceat ab aliorum errore, & ingeniosè comminiscitur, diabolium quidem non posse aërem turbare, grandinare, &c. cum vult; nihil tamen adfert ad probandum, cur

E

c Calcap. iustus. z. in bibul. que. *d* Vtricus medicus & Gode. manus iurista.

e Deur. 11. v. 39. Reg. 2. v. 6. cu. linn.

id ne

id nequeat: sed quod quando futuram prævidet tempestatem, tunc sagas impellere ad faciendum ea, quæ procurandæ tempestatem facere consueverunt, & ijs persuadere rebus seu factis illis hanc vim concitandæ procellæ inesse; non nego, posse id aliquando contingere, sed vt plurimum aliter fieri contendo. Nam sagæ vnanimiter consentiunt, se quandocumque lubet hæc posse perficere: & id confirmat experientia, quoties à iudicibus vel inuitæ coguntur: sequitur enim effectus, dæmon ergo id ex pacto condicto ad lignum concurrere perficit. Fallitur etiam Molitor, nimis ieiunè & frigidè hæc & toto libello disputans, dum probat, sine Dei permissione hoc dæmonem non posse, quis vnquam Catholicorum hoc non asseruit omnes clamamus permissionem Dei necessariam esse; ac contendimus Deo permittente, & causis naturalibus non impediens dæmonem id, quando vult, posse, licet alias tum tempestatem nulla naturaliter fuerit oritura. Scio; *Burchardus libro decimo nono. Decret. titul. de arte magica. vers. credidisti vnquam*, idem negauit, & censuit magos id credentes esse supersticiosos, superstitioni sunt, quia magi: item si credant se hæc etiam non permittente Deo posse, immò & hæretici tum forent, ex hoc capite. Sed recedè sentiunt, si supposita Dei permissione, vi pacti, se id per dæmonem posse facere arbitratur. Et hæc omnino sequenda, quæ est communis sententia Theologorum, & Iurisperitorum *f. probatur Primò, ex S.S. Nam ibi Satanas g facit ignem de cælo decidere & abumere seruos ac pecora Iobi: excitat quoque ventum vehementem, qui filios ac filias conuantes ruinâ opp. cõsit: quadiabolum ut ibi fecisse patres orthodoxi docent b. Deinde grandinem, qua*

A Ægyptij puniti, expresse S.S. dicit per malos Angelos immisam *i. Tertiò se offerunt quatuor angeli stantes super terræ angulos, ventorum flatus impedituri, & sic damna viuentibus illaturi maxima k: quos esse genios auctores plerique Sanctorum censuerunt. Denique cur ab Apostolo toties vocatur dæmones, principes aeris huius? potissimum propter magnam in aerè potestatem. Hoc confirmat non modo lex vetus XII. tabularum, quas eo nomine laudant Plinius & Diuus Augustinus *msed & Imperatoriæ, & Pontificiæ sanctiones n. Confirmant & ij. quos citauit Patres omnes, Clemens, Hieronymus, Augustinus, Andreas, Strabus, Diuus Thomas, & alij præterea complures, vt Orig. libr. octauo, cont. Cels. Ioan. Saluberiens. libro primo, capite decimo, Henricus Theutonicus, quem sequitur Cantipratenfis libro secundo, cap. 57. part. 29. Quartò probatur historijs & exemplis, de ventis & tempestate sedata à Magis tempore Xerxis, testis est Herodotus d. De Finnis & Lappo nibus sic scribit Olaus: olim mercatoribus ventos venales exhibebant, tres nodos Magica arte sacros, quorum primo soluto placidos ventos, secundo vehementiores, tertio vehementissimos sint habituri. Olim Aristæus docuit incolæ Cycladum certis ritibus ac hostijs Etelias æstiuo tempore elicere, & sic suam frigidè squalorem & sterilitatem ab agris arcere q: de pluuijs cælo deuocatis per Magos, plena sunt veterum monumenta r. Pluuiam etiam Cianitè Indi ridiculo ritu sic procurat, vt in Epistolis Peruanis nostrorū, anni 1390 & 1391. narratum, his verbis excerptit Gaspar Strillius: *Quanto pluuia indigent, Magis quispian magna vocis conuentione & acceleratione clamant, vt omnes ad montem conscendant.***

vers. 13. D Thom. & alij in Iob 1. v. 19. i Exo. 99. Plal. 77. v. 49. de quo ibi Opt. D. August. k Apo. 7. v. 1. recogn. D. l. D. Clet. li. 4. Hie. 1. 7. 10. EG. D. Aug. 1. 5. contra 1. 1. an. c. Serabus in Apo. m Plin. li. 28. Nat. histor. c. 2. & 1. 30. c. 1. & D. Aug. 1. 8. de ciu. Dei. c. 19. n. 1. malef. 6. C. de malefic. c. nec mirū 16. q. 3. & bulla Janoc. S. cont. maleficos. D o Lib. 7. pl. 3. c. 16 q Victori. li. 19. Vari. lect. c. 21. r Panfa in Arcadie. Dion. Cassius l. 56. Xiphil. in Arcan.

f quos citat Binsfeld. q. 4. in l. 4. C. de malef. & mathe. cui addo Holozad li. 1. de vera & fals. pro py. c. 19. g Iob. 1. v. 16. & 519. h And. Ca. sariens. in c. 3. Apoc

quo postquam peruenerunt, ut quilibet consuetum more à cibis abstinere. Est autem eorum hoc ieiunium, ut à sale, pipere, cibus coctis contineant: quod ubi factum est, voce intensa & clamore summo stellas inuocant, aquamque precantur, & ad terras, castellumque paganum sese vertunt, potionem quandam manibus tenent, quam ubi nobilis alicuius adolescentula manu porrectam ebiberim: ita à sensibus abducuntur, mentisque impotes fiunt: ut mortui videantur: sed ubi in se redierint, mel aqua & maizo miscent quibus permixtis nubes aspergunt. Die sequenti nobilem aliquem, aut conspiciuum & venerandum quempiam senem in lectum deponunt, subiecto lento igne, atque ubi sudare coeperit, sudorem vase excipit Magus, anserino sanguini admiscet atque ex radice expressa aqua rursum in aera iactat, nubes ut tingat: rogat, per sudorem, sanguinem, & aquam, ut desideratam pluuiam largiantur. Quod si casu ea eo die quo sunt superstitiosi pluat, gratias agunt stellis, magumque multis muneribus ornatum efferunt.] Tanto nimirum Diabolus facilius stat pacto, quando pluua vel grando in perniciem aliorum deposcitur, ut vix vnquam fallat: quam quando in commune bonum, quod hi poseunt Indi, quos ut plurimum ludificatur; cum tamen non minus eorum Magi, quam nostri sortiarum vi pacti operentur.

Nemini porro videri debet mirum de aqua: cum Pausanias scribat, a lignis nullo admotis igne purissimam flammam Hippæris solitam barbarico carmine educi. Recentiora exempla nuperi scriptores prodiderunt. Admiratione dignum est, quod de ritu nostrarum strigum tradit Remigius, libro primo, demonolatriæ. cap. 25. his verbis: Hoc certe memini testatum spontanea & libera assertionem plus minus ducento-

A rum hominum, qui me dum uiro damnante incendio crimine sortilegi luerunt: statis certisque diebus solitos se conuenire gregatim ad ripam vel stagni vel riuli alicuius, maximeque, si quis esset quem solitudo pretereuntium oculis sepositum haberet: atque illic aquas, accepta à demone virga, tantisper diuerberare, dum vapores fumosque abunde excitarent, quibuscum una sublimes efferrentur. Illud deinde, quod sic esset excitatum, se in nubes densas ac caliginosas induere: quod postquam una cum demonibus ei essent inuoluti, agerent pellerentque quaerat libitum, ac tandem multa precipitatum grandine in terras decuterent.] Hic nullam puto deceptionem aliam intercedere, quam quod diuerberatione sua se putant vapores illos excitare: hoc dæmon facit; & striges effert per aerem in ipsi nubibus & ne praefocentur, praebet remedia.

C Si per nubes feruntur, an negandum illas, dæmone deferente, ex nubibus in terram decidere posse? sed de hoc postea. Remigius addit solitas aliquando priusquam sic vnam diuerberent, in eam immittere ollam fictilem, cui aliquid arcanum dæmon inclusit; vel etiam lapides, ad eam magnitudinem, quantam volebant grandinem decidere: Interdum candelas tantisper in stagnum deuexas, ac lumine pronas tenere: dum stagnum affatis guttis illis defluentibus imbuissent; puluerem praeterea medicatum in aquas spargere. Ut plurimum uti ad diuerberandam aquam virgis nigris à dæmone datis, & his constantissime aquam flagellare, & diras simul verborum execrationes ingeminare. Quaedam etiam confessæ, dolia trāuersa per nubes à sortilegis dæmone auxiliante impelli, donec loco, quæ animo destinarent superimpendeant: tum dirumpi illa in saxa & flammæ, & veloci impetu obuia quæque vastare ac

conterere. Multa refert idem exēpla, d. cap. 25. & libro eodem cap. 29. addam duo, vnum lepidum, horrendum alterum. In ditione Treuirensi rusticus fuit, qui cum filiola sua octenni, caules plantabat in horto: filiolum forte collaudauit, quod apte hoc munus obiret. illa, sexu & ætate garrula, se nosse alia facere, magis stupenda iactat, pater, quod id foret sciscitatur, secede paululum, inquit, & in quam voles horti partem subitum imbrem dabo, miratus ille; age secedam, ait: quo recedente, serobem puella fodit, in eam de pedibus (vt cum Hebræis loquar pudentius) aquam fundit, eaque bacillo turbidat, nescio quid submurmurans. Et ecce tibi subito pluuiam de nubibus in conductum locum. Quis (inquam obstupefactus pater) te hoc docuit? mater, respondet, huius & aliorum simillium peritissima. Zelo incitatus agricola, post paucos dies, inuitatum se ad nuptias simulans, vxorem cum gnata, sceltine nuptiali modo exornatas in currum imponit, in vicinum oppidū deuehit, & iudici tradit maleficij crimen supplicio expiaturas, hoc mihi fide dignissimorum virorū narratio suggestit: vbi notandus modus serobiculam faciendi, & quod in eam ieceris bacillo confutandi. Sic intelligendum illud Propertij, de anu, quæ iaga, libro 4. e. leg. 5.

Quippe & Collinas ad fossam mouerit
herbas

Stagnaq; currenti diluerentur aqua,
Sequens exemplum Iouinianus Pontanus memoria mandauit b. Ferdinandus Neapolitanorum Rex Marcum oppidum, arci montis Draconis ad Masticorum montium exitum sita, subiectum, Andegauenisum factioni fauens, arcta obsidione premebat, & defectu aquarum prope ad deditionem compulerat: cum

A quidam impij sacerdotes magicis artibus imbres elicere ausi sunt. Inuenti enim ex oppidanis atque obsesi sunt, qui nocturnis tenebris deceptis castrorum vigilijs, per asperissimas rupes partim profecti ad littus, trahentes secum imaginem affixi ad crucem Christi, maledictis illam prius ac diro profecuti carmine, post in mare execrabiundi immiserint: celo; mari, terrisque tempestatem imprecati. Quo etiam tempore sacerdotes quidam mortalium omnium sceleratissimi, dum satisfacere prophanis militum artibus student, ritum nefarium secuti (quo, vt dictum est, in huiusmodi elici imbres putantur) asino proadis foribus constituto, tanquam agentis animam, cecinerunt sanctum carmen, post diuina Eui. baristia in illius os palatumque iniecta conclamatum asinum funeris cantibus viuū tandem, ibidem pro templi foribus, humauerunt. Hic vero vix dum perfecto sacro, obnubescere aer, ac mare agitari ventis cum cepisset, diesque medius offundi tenebris, ac nunc cælum micaret ignibus, nunc lux eriperetur, tonitru cælum terraque horrescerent, volitarent euulsa ventis arbores, discissasq; fulminibus saxa compleverint auroras fragoribus: prorupit tanta è nimbis pluuia, imbreque tam validi, vt non cisterna modo colligendis aquis satis non essent, sed arenaria saxa, rupeque exusta solibus, torrentes vndeque prolapsos diffunderent. Ita Rex, qui sola in siti potandi oppidi spem collocauerat, frustra ab ea habitus, ad Saonem vetera in castra redijt. Eo lubētius ista adscripsi, vt monearis mihi (Lector) ritus, qui per abusū, & prælatorum negligentiam quasdam in regiones irreperunt, trahendi crucifixi, & sanctorum imagines, vt sancti Martini, sancti Urbani, ac aliorū in Germania, & Aquitania ad impetranda comoda anni tempora, contra quos in Cantabria librum de superstition. Martinus de Arles edidit; videri initium

6 li. 5. bel.
li Neapoli-
tani.

e lib. 23.
Spec.
H. ft. c.
47.

accepisse à superstitione magicâ, & taciti pacti iure quam optimo suspectos haberi. Nam & Vincentius Belluacensis prodidit e Constantinopolitanos, suâsu cuiusdam Magi. D. Virginis imagine in mare demersâ, Saracenorum classi tempestatem immisisse. Nonne animaduertis (Lector) sanctorum effigies dæmoni admodum odiosas esse? hinc licet colligas quo nostri iconomachi genio agantur. His nihil obstat Canon Concilij Bracarenfis primi. *Anathema dicens ei, qui crederet aliquas immundas creaturas (Diabolum) & tonitrua & fulgura, & tempestates, & siccitates, propria auctoritate facere, cum Prisciliano.* Vera enim sententia Canonis est damnare hereticos illos, qui censebant eum primum esse principium, & virtutem creandi has res habere diabolum, easque producere posse, etiam non permittente Deo, quæ omnia sunt hæretica, & Mego Prisciliano digna.

At quod à nobis nunc asseritur, id diuinæ & humanæ sapientiæ placitis planè consentaneum est, & experientia compertissimum, non de pluiâ, & grandine, & ventis tantum: sed de fulmine quoque, cuius eadem ratio est. Andreas Casalpinus Peripateticus, in *Dæmonum investigatione capite videri*, ita scribit: *Viri reperti sunt, qui non solum grandines, sed & fulmina concitabant, non tamen ledere posse fatebantur, quoscumque vellent: sed costantur, quos Deus dereliquisset. (hoc est, siccor, qui per mortale peccatum Dei gratia excidissent.)* Eorum quidam hunc modum seruabat, in campo Principem dæmonum inuocabat, orabatque, vt aliquem ex suis mitteret, qui destinatum à se percuteret fulmine: cui postea in bivio pullum nigrum immolabat & in aerem projiciebat: quem cum postea dæmon assumpsisset, procellam acerrimam concitabat cum fulmine, sed raro in hominem designatum cecidisset.] Nimirum plus dæmoni Deus solet in agros, quàm in homines permittere.

A tabat cum fulmine, sed raro in hominem designatum cecidisset.] Nimirum plus dæmoni Deus solet in agros, quàm in homines permittere.

Quartò, vt tempestates, sic & tenebras excitare possunt. legi apud Marcum Venetum, Tartaros ad eò pollere dæmonum praestigijs; vt tenebras cum velint, & vbi velint, inducant: semelq; à latronibus hac arte se circumuentum vix euasisse Haitonus quoque narrat b; prælio inclinatum Tartarorum aciem à vexillario Mago: qui præcantatione tenebras hosti obscurissimas offudit; restitutam vicisse.

Quintò, possunt aërem & aquam certis in locis corrumpere & tabificam lethalemque reddere iuxta Origenem d. l. 8. & probatur ratione, quia possunt ijs tetrum odorem conciliare, qualis est Italiae Auernus, aut Iudææ mare mortuum. De aquâ id facilius est creditum: de aere probatur, quia licet aer continuo fluat, vim tamen habet imbecillam ad resistendum, sed leui momento frigescit ac calefit. sic enim idem in autumno mane frigidus, meridie calidus, serò tepidus, qui tam mollis ad calorem, cur durior ad odorem tetrum? Denique cum Marthas

C Mesopotamia Episcopus legatione fungeretur apud Isdgerdem Persarum Regem, & Episcopo pietatis romine faueret Isdgerdes: Magi, timens sua religioni, quacumque Rex esset transiturus, illic intolerandam societatem excitant, calumniamque conjungunt; comites Christianos istius esse artifices: sed deprehensi, re penitus cognita Magi supplicio affecti sunt.] Ita Nicephorus libro decimo quarto; H. stor. Eccles. c. 18.

D 6. Possunt Magi impedire ignis actiuitatem; ita vt quis innoxius per prunas ambulet, & non conburatur (nisi Deus impediât, vt solet in summo da-

E

a in præg.
Asiatica.

b in hist.
Sarmat.
tum.

mnatis ad ignem.) Sic enim olim Diana Castabalis sacerdotiſſa non ladebantur ab igne (Strabo libr. 5.) Sic Hirpi in Phalificis per ignem illaſi ambulabant, teſtibus Strabonellib. 12. & Plinio lib. 7. cap. 2. Sic poſſunt facere ne quis aquis mergatur, vt quotidie videmus fieri in Probâ aquâ frigida: poſſunt fluuios ad tempus ſiſtere, fontes venis exſiccatis durare; ſcopulos & ſaxa nouis fontib terra productis diluere; aquas dirimere, & in caput repellere, vt retrofluere videantur, quod ſuis temporibus accidit: ſe Plinius & fatetur. Denique poſſunt, per mineralia quædam, meteorologica opera facere: quæ etſi videantur prodigioſa, ſunt tamen naturalia: vt congregare in cauernis montium mineralia aluminofa, & nitro commixta ſuccendere, & ſic ſubitam excitare nubem, quæ ad mediam aëris regionem eleuata, ibi tandem in imbrem reſoluatur.

QVÆSTIO XII.

Quid Magi valeant circa externa ſeu fortuna bona?

ORVM cum ſint homines auidiſſimi, præcipiæ quoque ſunt dæmonis illecebriæ, noſ ſigillatim agemus, & à faciliſſimis ad difficiliſſima progrediemur.

1. Nemo dubitat greges & armenta poſſe perimere: quod faciunt ſparſo, ſtricato, vel aliter exhibito veneno: interdum & motu locali quando dæmon beſtiarum ſubit corpora, eaq; præſocat, præcipitat, vel dicitur: nonnumquam & laudatione loſa, dæmone interea clanculum perniciem adferente, Nec aliter admittendum, quod Cælius ſcripto prædidit; id etiam in iſſdem libro ſcriptum eſſendimus, quod peſticia quoque in libro Pliny ſecundæ naturalis hi-

A ſtoria 7. legi: eſſe quæſdam in terra Africa familias hominum, voce atque lingua eſſaſcinatum: qui, ſi impenſus forte laudauerint pulchras arbores, ſeges latiores, irſantes amantiores, egregios equos, pecudes paſtu atque cultu optimas, emoriantur repente hæc omnia, nulli alia cauſa obnoxia.]

B 2. Poſſunt meſſes & fructus alienos pellicere & alio traducere: vt narrant Seruius, in Eclog. Virg. Apuleius in Apolog. & D. Auguſt. l. 3. de ciuitat. Dei. nec mirum, cum id ſolo motu locali perficiatur à dæmone. Non videtur alienum à ratione ſuſpicari; hoc fuiſſe Dardani Magi inuentum, ſiquidem Turnebus etiam e cenſuit à Dardano vocatos, Dardanarios, annonæ flagellatores: eo quod, vel crediti, vel inſimulati magiſcis artibus alienos acervos in ſua horrea traducere. Superioribus annis cum Moguntiaci degerem. Treuiris affecta fuit vltimo ſupplicio ſaga nominis noſtiſſimi: quæ in domus ſuæ pariete impaſto epiſtomio, lac omne vaccarum alienarum eliciebat, videlicet interea dæmon illas mulgebat, & celerrimè lac eò transportabat.

C 3. Facilius poſſunt quaſlibet fruges, terræque fructus perdere, & agris ſterilitatem inducere. Magi malo carmine dæmonem accerſunt, ille fruges mox perdit & anni prouentum, ſic intelligenda iſta Ouid.

Carminè laſa Ceres ſterilem vanefcit in herbam:

Deſerunt laſi carminè fontis aqua:

Illibus glandes, cantrataque vitibus vna
(fluunt.)

I *Cecidit, & nullo poma mouente*
Solent (teſte Remigio) acceptum à
dæmone minutum puluerem ſpargere, vnde erucæ, bruchi, locuſtæ, limaces, campe, & id genus peſtes agrorū & hortorū conſeſſim enatæ, omnia deuafat

tic. c. 4.
el. 9. adu.
cap. 16.

el. 2. cap.
103.

el. 9.
Nc & A.